

til Bagerne i Kjøbstæderne, som vilde gaae deres Ødelaggelse imøde, idet de ikke skulde kunne bestaae i Concurrencen med de Producenter, som boe udenfor Kjøbstaden, og som paa Grund af de lavere Productionsomkostninger, som de ere underkastede, vilde kunne levere Brødet billigere. Imidlertid forekommer det mig dog, at den meget ærete Minister tillige ansøgte, at han ikke antog, at Følgerne af dette Lovforslag vilde blive meget indgribende, at det altsaa, saavidt jeg opfattede hans Øtringer, ikke vilde have tilfølgende, at et stort Quantum Brød vilde blive indført i Kjøbstæderne. Hvis dette er Tilfældet, forekommer det mig, at der altsaa ikke vil være synderlig Frygt for, at Bagerne i Kjøbstæderne skulle lide et saa overordentlig stort Tab. Den meget ærede Minister gjorde ogsaa opmærksom paa, at det, betragtet fra Kjøbstadindvaanernes Side, maatte være rigtigt, at der blev sikret en jævn og sikker Afsetning for Producenterne af Brød, da de ellers vare udsatte for ikke at kunne faae det, og en saadan Sikkerhed vilde ikke kunne opnaaes, hvis Bagerne i Kjøbstæderne bleve ødelagte. Det forekommer mig imidlertid, at, hvis virkelig Forholdene vilde stille sig saaledes, at Forsyningen af Brød i Kjøbstæderne vilde gaae over fra Bagerne i Kjøbstæderne til andre Producenter udenfor Kjøbstæderne, da vilde efter al sandsynlig Beregning de samme Folk, som havde begyndt at forsyne Kjøbstæderne med Brød og der havde fundet en god Afsetning, saa at de kunde staae sig derved, vedblive at drive denne Production, og der kan altsaa i saa Henseende ikke være mindste Frygt for, at Kjøbstæderne skulde komme til at savne Brød.

Jeg har imidlertid et Par Bemærkninger at gøre med Hensyn til selve Lovforslaget,

hvorved jeg kommer til at betragte Sagen fra en noget anden Side. Det stiller sig nemlig for mig saaledes, at Hensigten med nærværende Lovforslag er, ved at give en større Ret til at falholde Brødet, at skabe en større Concurrence, og forhaabentlig derved en billigere Pris, og at dette navnlig er en Betragtning, som vil være af Bigtighed med Hensyn til Dyrtiden. Jeg skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at Dyrtidens Virkninger dog ikke kunne siges, at være indskrænkede til Kjøbstæderne. Uden at afseie, om Dyrtiden trykker meest paa Kjøbstadborgerne eller paa Landboerne, troer jeg dog, at det maa erkendes, at Dyrtiden ogsaa i høi Grad trykker paa Landboerne. Hvis det er Tilfældet, og hvis det er ved en forøget Concurrence, at man vil søge at skaffe billigere Brød, forekommer det mig, at man ikke kan blive staaende ved den ene Side af Sagen, og sige: vi vilde søge at forøge Concurrencen i Kjøbstæderne, men da maa man tage den anden Deel med og sige: vi vilde ogsaa søge, at forøge Concurrencen paa Landet, og det vilde da i mine Tanker føre til, at man, ligesom man giver Landboerne Ret til at indføre Brød i Kjøbstæderne, saaledes ogsaa maatte give Bagerne Ret til at udføre Brød til Landet (Flere Stemmer: Det er jo allerede Tilfældet!). Jeg vil ikke gaae ind paa, hvorvidt det vilde have nogen synderlig practisk Virkning; men det forekommer mig at ligge klart for Die, at en saadan Forholdsregel ikke burde indskrænktes til Kjøbstæderne med Hensyn til Indførselen her, men at Indvaanerne i Kjøbstæderne, forsaavidt de producere Brød, burde sættes paa lige Fod med Landbagerne eller have Ret til at sælge til Landboerne (Stemmer: Det have de allerede!)